

Rijksoverheid

Coronagerelateerde herstelopgaven

T.b.v. ACC d.d. 3 juni 2021

DGSC-19

5.1.2e

Waar staan we?

- › Op verzoek van ACC van 12 mei zijn integrale, domeinoverstijgende herstellen vernieuwingsopgaven geïdentificeerd.
- › Deze zijn gekoppeld aan de verschillende departementale opgaven en zijn naast de uitkomsten van de brede dialoog met de samenleving gelegd.
- › Daarnaast zijn in de ordeningskaders de departementale opgaven 'geplot' (zie bijlage).
- › Onderhavige PPT en bijlage is 'work in progress'. Op dit moment zijn ca 60 (al dan niet corona-gerelateerde) departementale herstelopgaven ontvangen, er komen nog steeds aanvullingen hierop binnen.
- › In het DOC van 1 juni is aan de ACC expliciet gevraagd naar de samenhang tussen dit traject en de trajecten mbt voorbereiding rijksbegroting 2022 en mbt de formatie.

Bespreekpunten ACC 3 juni 2021

- › Stemt u in met de voorgestelde integrale, domeinoverstijgende herstel- en vernieuwingsopgaven (slide 4-5) en de voorgestelde koppeling van de departementale opgaven aan de domeinoverstijgende opgaven (slide 6-11), mede in relatie tot de ontvangen input uit het dialoogtraject 'Nederland na de crisis' (slide 12-14)?
- › Kunt u zich in dit stadium vinden in de wijze waarop alle ontvangen departementale opgaven op de dimensies van het ordeningskader zijn geplot in de PPT (slide 15 en bijlage)?
- › Gedachtevorming over het vervolgtraject:
 - Inhoudelijk: het voorstel is om als vervolgstap per domeinoverstijgende opgave met de betrokken departementen een integrale inhoudelijke uitwerkingsslag te maken en kansen voor synergie, aanscherping en eventuele blinde vlekken te identificeren (beoogde bespreking in ACC van 24 juni).
 - Procesmatig: de inhoudelijke resultaten hiervan zijn onder meer bruikbaar in de voorbereiding van de rijksbegroting 2022 (afhankelijk van politieke besluitvorming over kaders) en mogelijk, desgevraagd, in het formatieproces.

Toelichting op de keuze van domeinoverstijgende opgaven

- › De voorgestelde domeinoverstijgende herstel- en vernieuwingsopgaven kunnen worden beschouwd als samenhangende, integrale thematiek die dwars door alle departementale opgaven heen loopt.
- › Daarbij is rekenschap gegeven van de resultaten van het 'plotten' op de assenkruizen, van voorstellen van de planbureaus voor de meest urgente herstelopgaven, van de herstelvoorstellen van de SER en van de herstelopgaven zoals geformuleerd door gemeenten en provincies (bv. Cie Depla)

Voorstel voor integrale, domeinoverstijgende opgaven

- › Ondersteunen bestaande en nieuwe kwetsbaren / schokbestendigheid in de samenleving voor nieuwe doelgroepen
- › Hybride werken als toekomstbeeld
- › Gezonde en veilige (fysieke) leefomgeving
- › Sociale en mentale veerkracht van de samenleving
- › (Duurzaam) Economisch herstel
- › Voorbereiding toekomstige crisissen (incl. veiligheid/ maatschappelijk ongenoegen)
- › Bestuurlijke verhoudingen in crisissituaties
- › Borging / behoud van brede welvaart (kan ook worden beschouwd als resultante van bovenstaande 7 opgaven)

Herstelopgaven per overstijgend thema

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
Ondersteunen kwetsbaren	OCW	Nationaal Programma Onderwijs (implementatie is gestart)	- Wegwerken vertragingen alle leerlingen en bijzondere aandachtsgroepen; - Niet één oplossing, maar maatwerk; - Samenwerking met scholen, gemeenten en jeugdzorg; - Ondersteuning en belemmeringen wegnemen.
	Def	Bijdrage Def om jongeren/zzp'ers ea die agv corona hun baan hebben verloren in dienst te nemen (multiplier-bijdrage).	
	BZK	Verbeteren van de woonkwaliteit van kwetsbare groepen.	
		Het creëren van werk voor mensen met een arbeidsbeperking ter ondersteuning van herstel voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt (werkgeverschap Rijk).	
	J&V	Re-integratie gedetineerden	
		Inhalen achterstanden in de strafrechtketen	
		Modernisering Wetboek van strafvordering	
	SZW	Ondersteuning en begeleiding naar nieuw werk	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Scholing en ontwikkeling	Onderdeel van overkoepelend herstelplan

Herstelopgaven per overstijgend thema

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
Ondersteunen kwetsbaren	SZW	Ondersteuning en begeleiding naar nieuw werk	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Scholing en ontwikkeling	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Bestrijding van jeugdwerkloosheid	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Aanpak van armoede en schulden	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Arbeidsmigranten	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
		Hervormingen op de arbeidsmarkt	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
	VWS	Een gezonde leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen	- Overgewicht extra risico ziekenhuisopname en overlijden. - Gezondheidsverschillen tussen groepen met een verschillende sociaaleconomische status vergroot.
		Deltaplan Jeugd	
	LNv	Arbeidsmigranten in de agrarische en foodsector	

Herstelopgaven per overstijgend thema

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
Hybride werken als toekomstbeeld	SZW	Thuiswerken en mentale gezondheid	Onderdeel van overkoepelend herstelplan
	I&W	Spreiden en mijden	Maken van afspraken om spreiding (woonwerk en onderwijs verkeer over de dag) en thuiswerken langdurig te borgen. Betere multimodale reisinformatie tbv betere spreiding.
	BZK	Herstelplan 'Hybride Werken' Werkgeverschap Rijk	Borgen dat de organisatie van de Rijksdienst beter uit de coronacrisis komt, door het werken op afstand te behouden en verder door te ontwikkelen naar hybride werken.
	J&V	Hybride werken	
Gezonde en veilige (fys) leefomgeving	Def	Kosten gemaakt agv naleven RIVM-richtlijnen (bv pbm, quarantaine)	
	LNV	Groen om en in de stad (ism BZK)	
		Herwaardering van de natuur	
	I&W	Fiets	Vasthouden van meer fietsen en lopen: o.a. met investeringen om de meest onveilige plekken en grootste knelpunten in de wandel- en fietsnetwerken op te lossen.
Sociale en mentale veerkracht van de samenleving	J&V	Cybercriminaliteit en cybersecurity	
	OCW	Herstel culturele sector	Behoud kennis en ervaring (ook zzp problematiek), publieksofbouw, stimuleren innovaties
	LNV	Voedsel / gezonde leefstijl (ism VWS)	
	J&V	Migratieketen	

Herstelopgaven per overstijgend thema

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
Sociale en mentale veerkracht van de samenleving	VWS	Versterken mentale gezondheid en brede nazorg	- O.a. de psychische klachten door de crisis bij ondernemers en jongvolwassenen. - Langdurige klachten na een COVID-19 besmetting
		Steunpakket welzijn en leefstijl en Stimuleringsregeling E-health Thuis	
		Lange termijn versterking sportsector	
(Duurzaam) Economisch herstel	BZ	Exportherstel (buitenlandse handel)	
	BZK	Benutten van het potentiaal van de bouwsector voor duurzaam herstel	
		Caribisch Nederland: investeren in eigen verdienvermogen, herstel naar hoogwaardig toerisme, investeren in infrastructuur en betere connectiviteit	
	Def	Investeren in defensieprojecten die door het NL'se bedrijfsleven kunnen worden uitgevoerd	
	EZK	Herstructurering winkelgebieden	
		Gastvrijheidseconomie	
		Herstelplan / actie Financieel gezond MKB	

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Herstelopgaven per overstijgend thema

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
(Duurzaam) Economisch herstel	EZK	Groen voor Grijs Herstel	
		Hulp aan bedrijven bij bedrijfsbeëindiging (i.s.m. SZW en J&V)	
		Intersectorale omscholingsregeling	
	I&W	Maritiem masterplan	Plan brede maritiem sector (NML) gericht op groen herstel met emissieloze schepen.
		Doorstart en duurzaam herstel luchtvaart	Interne rapportage rond herstel, opgesteld afgelopen zomer. Via Duurzame Luchtvaartafel inzet op duurzaam herstel (via RRF). Vanuit de sector gezamenlijke propositie ingediend.
		Rotterdamse haven	Propositie voor startmotor tbv versnelde revitalisering van het havencomplex en duurzaam economisch herstel na corona.
		Luchtkwaliteit	
		Exploitatietekort	
		Transities duurzaamheid	Kans op transitieversnelling naar meer duurzame en circulaire economie. Het belang van benutten van beschikbare middelen en investeringsgeld voor het gelijktijdig vergroten van verdienvermogen en vergroening van de economie.
		Beschikbaarheidsvergoeding OV	Vergoeding beschikbaarheid OV
		Inlopen achterstanden op het gebied van theorie- en praktijkexamens	Een actieplan van het CBR is naar de kamer gestuurd.

Sommige herstelplannen zijn bij meerdere domeinoverstijgende opgaven in te delen, zie de bijlage voor het meest uitgebreide overzicht.

Herstelopgaven per overstijgend thema

Dep. overstijgende opgave	Departement	Herstelopgave/plan	Kenmerken
Vorbereiding toekomstige crisissen	LNV	Voorkomen van nieuwe zoönose (ism VWS)	
	Def	Bijdrage Def aan verbeteren crisis-organisatie in NL	
	EZK	Productiviteitscapaciteit COVID-vaccins	
	VWS	Vorbereiding toekomstige crisis: betere pandemische paraatheid en aanleggen ijzeren voorraden pbm's en kritische medische hulpmiddelen	- SER Corona denktank vraagt hier aandacht voor - Herijking en versterking van het stelsel van infectieziektebestrijding nodig over de hele linie van 'prevent, detect and respond'
	I&W	Beschermen NL ondernemers en productie in tijden van crisis	
Bestuurlijke verhoudingen in crisissituaties	J&V i.s.m. BZK	Versterken van de democratische en bestuurlijke verhoudingen tijdens crises	
		Herziening staatsnoodrecht (constitutionele zaken)	Verantwoordelijkheid JenV i.s.m. andere departementen, waaronder BZK
	J&V	Voorkomen oplopen capaciteitstekort Politie door grootschalige inzet voor corona	
Borging/behoud brede welvaart	BZK	Verbeteren van kwaliteit en leefbaarheid in kwetsbare gebieden	
	LNV	Nieuw perspectief voor landelijk gebied	
		Regionaal doorpakken op effect brede welvaart, voortbordurend op bestaande Regio Deals	
	VWS	Versterking van de (regionale en publieke) gezondheidszorg en ouderenzorg	

Koppeling met oogst uit dialoogtraject NL na de crisis (1/3)

- > Ondersteunen bestaande en nieuwe kwetsbaren / schokbestendigheid in de samenleving voor nieuwe doelgroepen
 - *In de dialoog is veel aandacht geweest voor de mentale en sociale dimensie van de crisis: sommigen zijn harder geraakt dan anderen, hierdoor zijn er zorgen om een toenemende tweedeling in de samenleving. Dit vergt een gezamenlijke integrale aanpak om kwetsbaren te ondersteunen.*
- > Hybride werken als toekomstbeeld
 - *Zowel de kansen als grenzen van hybride werken komen in de dialoog naar voren. Hybride werken draagt bij aan waarden die voor mensen belangrijk zijn (bijv. natuur en klimaat), aan de andere kant geven mensen aan dat er behoefte is aan directe (niet digitale) interactie. Dit geldt ook voor hybride vormen van onderwijs, zorg en andere vormen van dienstverlening.*
- > Gezonde en veilige (fysieke) leefomgeving
 - *De crisis heeft geleid tot veranderende waarden in een nieuwe samenleving. Door corona is er een grotere waardering voor de leefomgeving. Er is een grotere waardering voor natuur en groen in de leefomgeving en meer bewustzijn om anders met het klimaat om te gaan.*

Koppeling met oogst uit dialoogtraject NL na de crisis (2/3)

- › Sociale en mentale veerkracht van de samenleving
 - *Mensen pasten zich aan de nieuwe omstandigheden aan, vernieuwden en innoveerden. Ook tijdens de dialoog werden creatieve en nieuwe initiatieven ter plekke bedacht.*
- › (Duurzaam) Economisch herstel
 - *Deelnemers uit de dialoog dromen van een betere welvaartsverdeling en herstel op verschillende vlakken. De samenleving moet meer vanuit de lange termijn en toekomstgericht gaan denken en investeren in al bestaande, kleinschalige initiatieven.*
- › Voorbereiding toekomstige crisissen (incl. veiligheid/ maatschappelijke ongenoegen)
 - *Deelnemers noemen opvallend vaak dat de dialogen al een manier zijn om te bouwen aan Nederland na de crisis. Mensen willen meedenken over de toekomst, en daarmee ook hoe NL zich voorbereidt op toekomstige crises.*

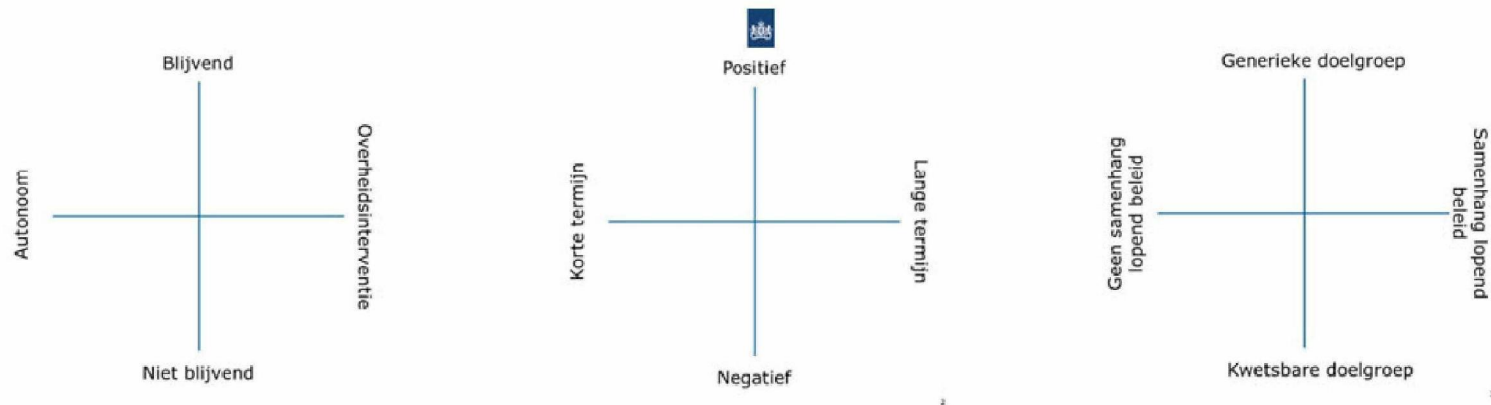

Koppeling met oogst uit dialoogtraject NL na de crisis (3/3)

- › Bestuurlijke verhoudingen in crisissituaties
 - *De roep om een brede, dwarsdoorsnijdende benadering en ruimte voor eigen initiatief: hoe kan de overheid (zowel decentraal als het Rijk) de samenleving ondersteunen om problemen multidisciplinair aan te pakken? Daarnaast waarderen mensen het gevoel van saamhorigheid dat aan het begin ontstond. Echter verdient saamhorigheid wel herstel, aangezien er verschillen en spanningen zijn ontstaan. Er zijn daarmee zorgen over de verharding en afstand in de samenleving.*
- › Borging / behoud van brede welvaart
 - *De crisis heeft laten zien wat écht belangrijk is in het leven. Mensen hechten meer waarde aan de leefomgeving, een gezonde levenshouding, rust en een gevoel van solidariteit richting de medemens. Verder laat de dialoog zien dat deelnemers 'welvaart' zien als een gelaagd en breed fenomeen – het gaat niet alleen om geld.*

Orderingskaders waarop de departementale opgaven zijn geplot

Zie bijlage voor de resultaten van het plotten van de departementale plannen